

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2. I. 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 122.

✓ Ljubljani, v ponedeljek 30. maja 1892.

Letnik XX.

Vabilo na naročbo.

S 1. junijem pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta . 3 gld.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja:

Vse leto . 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Državni zbor.

Z Dunaja, 28. maja.

Podpora uradnikom.

Znano je, da je bila poslaniška zbornica pred svojim razhodom meseca februarja t. l. sklenila, uradnikom treh zadnjih plačilnih vrst nakloniti enkratno podporo enega milijona goldinarjev. Finančni minister se je temu znesku upiral, češ, da ne more privoliti večjega zneska, kakor 500.000 gld. Vsed tega je gospodska zbornica zavrgla sklep poslaniške zbornice in dovolila le pol milijona gld. podpore. Ta sklep prišel je zopet nazaj v poslaniško zbornico, kjer je pa budgetni odsek soglasno sklenil ostati pri prvem nasvetu in priporočati celi milijon. Včeraj prišlo je dotično poročilo na dnevni red;

poslanec Promber je obžaloval, da je gospodska zbornica zavrgla sklep poslaniške zbornice, in podarjal, da je bolje ničesar ne dovoliti, kakor pa pritrditi nasvetu gospodske zbornice, ker je za uradnike sramotno beračiti za podporo; zato priča, da se bodo že skoro za stalno vravnale in zboljšale plače uradnikov.

Dr. Gessmann se je potožil za zboljšanje uradniških plač; uradniki zahtevajo malo, zato niso pričakovali, da se bodo z njimi tako delalo. Liberalna stranka se mora tedaj potegniti zanje; z enim milijonom jim pač ni dosti pomagano, vendar pa on glasuje za to podporo.

Danes se je ta razprava nadaljevala. Graški poslanec Hofmann je prvi govoril za izdatno podporo uradnikom in zavračal ugovor, da se v ta namen zaradi denarne valute ne more več dovoliti, kakor pol milijona goldinarjev.

Dr. Fuss je opominjal, da sta delegaciji brez pomisleka zboljšali stanje vojakov, da bi bilo torej prav, zaradi večje draginje pomagati tudi uradnikom. Če ni denarja v ta namen, naj ga finančni minister dobi, kakor vé in zna.

Finančni minister se pa po vsem tem ni dal omehčati; zagotavljal je sicer, da mu je jako žal, ker ne more ustrezati željam gg. uradnikov in njih zagovornikov, ali finančne razmere ne dopuščajo višje podpore, zato se mora tudi on držati svojega prejšnjega stališča. Rad bi vravnal in povikšal plače uradnikov, ali v ta namen bi moral stopiti z novim zahtevami pred državni zbor, in le dr. Fuss je zagotavljal, da bi zbornica pritrdila tem pomnoženim zahtevam; drugi poslanci pa si niso upali tega trditi, zato se boji, da bi imel velik del zbornice proti sebi, če bi kaj takega nameraval.

Minister priznava, da zbornice siliti ne more,

naj pritrdi sklepu gospodske zbornice; ako se obe zbornici ne moreta zjediniti, določuje zakon, kaj naj se zgodi v tem slučaju. Utegnilo bi se pa primeriti, da bi bil nasledek tega nasprotstva ta, da uradniki letos ne dobé nobene podpore; zato prosi še jedenkrat, da naj poslaniška zbornica pritrdi od gospodske zbornice nasvetovani podpori pol milijona goldinarjev.

Dr. Levakovski se je tudi poganjal za zvišanje plač in je nasvetoval dve resoluciji, s katerima vladi naroča, da naj predloži zbornici načrt nove vravnave uradniških plač, ali vsaj treh najnižjih plačilnih vrst, kakor tudi vravnavo pokojnin in miloščin za njih vdove in sirote.

Tudi dr. Masařyk je priznaval potrebo izdatne podpore; ali ob enem je izprevidel, da za letos odpade vsa pomoč, ako zbornica ne pritrdi sklepu gospodske zbornice. Zato je priporočal, da naj se za zdaj dovoli nasvetovanih 500.000 gld., ob enem pa naj se vladi naroča, predložiti načrt novega zakona, s katerim se v isti namen zahteva še 500.000 gld. Če bi ta predlog vsled upora gospodske zbornice ne obveljal, imeli bi nižji uradniki zagotovljenega vsaj pol milijona goldinarjev.

Tudi dr. Weigel in poročevalec dr. Beer sta zagovarjala nasvet budgetnega odseka, ki je bil pri glasovanju v istini tudi sprejet.

Razven tega potrdila je zbornica včeraj volitve štirih velikih posestnikov štajerskih in sprejela premembe gospodske zbornice gledé pomožnih blagajnic brez vsakatega ugovora.

Ob polu 2. uri popoldne predsednik sklence sejo in prihodnje zborovanje napové za torek, 31. t. m.

Pred sklepom izročil je poslanec Bianchini neko interpelacijo zastran varstva hrvatskih izseljencev v Ameriki in Avstraliji.

LISTEK.

Črtica o somatologiji.

(Po predavanju dr. Žlobudral-a priobčujo za kratek čas Ljubljani, Francelj.)

VIII.

Jezik.

Usta pa bi ne bila kos svoji nalogi, da nimajo še nekega posredovalca ali pomočnika in ta je jezik. Kar bi bil namreč pogled brez očij, to bi bila usta brez njega. Kaj da je prav za prav jezik, ni treba praviti, saj se vsakemu sam razodeva. Rabimo ga pri jedi, pijači in posebnaj pri govorjenju. Za denarjem je on dandanes menda najvažnejši faktor, kakor kaže izkušnja, ker se z njim tudi veliko doseže. Po svoji kakovosti je lahko dolg ali kratek, dober ali hudoben, meden ali pa strupen. Kdor ima poslednjega, tudi „pika“ z njim. Ima pa kak človek tudi tako dolg jezik, da mu ne moremo „na konec“, čeprav ni Bog ve koliko kilometrov dolg.

Ker z jezikom razodevamo svoje misli, je pač umevno, da je tudi govorjenje, katero on posreduje, tako, kakoršne so misli, če namreč res nico govorimo; kedar se pa govorjenje razločuje od mislij, mora biti pa že mrvo laži vmes. Da bi se to ne godilo, priporočajo pri vsakem govoru premislek. „Bis ad limam, semel ad linguam“ imeli so glavno vodilo že Latinci.

Najbolj ga rabijo menda zagovorniki

(advokati), ker imajo od njega tudi pridevek „jezični doktorji“ — in pa nekateri poslanci, ki toliko govoré, da je večkrat „matematično“ nemogoče iz dolgoti in širokosti takega govora izračunati obseg. Kdor vé o vsaki stvari govoriti (pametno sevéda), pravimo, da ima dober jezik; nasprotno pa včasih o kakem človeku dvomimo: ima li jezik ali ne. Navadno pravimo: „Vsaka reč ob svojem času“; vendar pa so moški, ki nikdar o pravem času ne govoré, — pa tudi ženske, ki nikoli o pravem času ne molčé.

So pa tudi obrekljivi jeziki, toda nič kaj v dobrem slovesu, ker obdelujejo pri človeku navadno le slabo (senčno) stran. Posebnost jezika je tudi, da se ne ravna po velikosti človekovi, marveč da ima tudi majhen, pritlikav človek lahko dolg jezik in narobe.

Kar imamo orožja, s katerim se brawimo, je jezik še najbolj podoben meču. Z njim je Aleksander Veliki presekla Gordiški vozel; pa tudi z jezikom marsikaj „razvozlam“. Vsaka stvar pa ima tudi svojo slabo stran in če vprašamo, kateri izmed nju je že več hudega učinil — jezik ali meč, — odgovor ni težak. Dasta se pa oba „brusiti“ in „nabrusiti“. Dokler je „telefonska žica“ mej spominom in jezikom cela (nepretregana), nam jezik „gladko gre“, če se pa pretrga, nam „zastane“, če prav imamo kaj še tako „na jeziku“, kar se lahko opazuje pri skušnjah in v šoli sploh. Nerodno pa je, če govorniku kaka reč na jeziku ostane, ali če ne more z besedo na dan.

Z jezikom se lahko prikupimo ali pa zamerimo.

O prvem pravi nemški pregovor: „Willst du dir die Gunst deines Vorgesetzten erwerben, so streich'le nur sein Steckenpferd tüchtig.“ Zaradi jezika je pa tudi že marsikdo prišel ne le v zamaro, ampak tudi v škodo in ob dobro ime, če ga ni znal ali hotel krotiti. O njem po pravici velja tudi, kar pravi Schiller o ognju. Kedar ima človek umreti, baje vsi udje in počutki prej otrpejo, kakor jezik. Dokaz nam je tista ženska, ki so jo „zamorci“ vjeli in kuhat dejali. Krop je menda že vrél in ona je še klicala: „Nikar ne pozabite popra, soli in čebule!“ Ravno pri ženskah pa se jezik lahko pomnoži v več jezikov ali pa zopet v enega skrči, kajti španski pregovor pravi: „Kedar je dekle za možitev, ima en jezik pa sedem rok; če je pa le en mesec omožena, ima pa le eno roko in sedem jezikov.“

Jezik je znamenit tudi v tem oziru, ker se na njem spoznava sprijen želodec, pa tudi sprijeno srce; da je prvo resnično, svedočijo lahko homeopati, — v drugem pa vsakega lahko prepriča govorjenje in tudi pisava sodelovateljev nekaterih (znanstvenih in političnih) listov. Na videz sicer čudno, pa vendar resnično je tudi, kar pravi pregovor: „Schwere Zungen führen leichte Reden.“

Z jezikom spoznavamo tudi okus, o katerem pa vsak človek drugače sodi. To so vedeli že nekdanji Latinci, zapustivši nam znani „aksiom“:

Novi denar.

I.

Najvažnejše vprašanje, o katerem se sedaj največ govori in piše v Avstriji, je uravnavanje valute. Sedanji finančni minister dr. Steinbach je poseben unet za to. On namreč hoče avstrijskemu denarju oziroma kreditu dati stalno veljavo, trdno podlago, kar pa je toliko časa nemogoče, dokler imamo srebrno veljavo. Vrednost srebra je namreč zelo nestalna, danes večja, jutri manjša. Posebno v Ameriki se ta prememba lahko opazuje. Zato skuša naš finančni minister vpeljati zlato veljavo, ker je vrednost zlata stalna in imajo še zlato veljavo mnoge države.

Profesor Suess je v državnem zboru odločno ugovarjal temu, da bi bila vrednost zlata stalna. Rekel je, da je zlato podobno vatlu, ki postaja vedno krajši, srebro pa vatlu, ki je vedno daljši. Finančni minister mu je takoj odgovoril, da se učenjaki sicer še vedno prepirajo o tem, ali je vrednost zlata stalna ali ne, on pa ne more čakati, da se učenjaki zedinijo v tem vprašanju.

Kar se tiče nove denarne veljave, mora vsakdo priznati, da je to vprašanje jako zamotano, mnogim popolnem neumevno. Mi s svojega stališča polagamo največjo važnost na relacijo, to je, na razmero naše sedanje denarne veljave k zlatu, ker na podlagi te relacije se bodo preračunili državni dolgi v novi veljavi, določile plače uradnikom, cene blagu itd. Predno pa obširneje o tem govorimo, podamo svojim čitateljem naslednji sostavek o "kronski veljavi", ki ga nam je doposlal neki tukajšnji meščan:

Ko se je l. 1858 nenadoma vpeljala nova denarna vrednota, bili so ljudje vsi zbegani, ker čez noč od 31. oktobra na 1. dan novembra se je zvršila velikanska prememba. Prejšnji goldinar je imel 60 delov, novi pa 100. Ljudje pa neso mogli umeti, da bi bilo 60 ravno toliko, kolikor 100. To je naredilo gospodinjam mnogo skrbi pri kupovanju blaga. Še več zmešnjave pa je naredilo to, da je novi goldinar nenadoma 5% manj veljal. Stari goldinar je veljal pravo za pravo 1 gld. 5 kr., stari desetak 10 gld. 50 kr. itd. Kdor pa je imel dne 1. novembra 1858 v žepu deset srebrnih desetic ali 60 kr., zgubil je pri prvih 5, pri drugih pa celo 15 novih krajcarjev.

Z novim vinarjem, katerega jednota je "kro na", pa je drugače, vse bolj jasno in umevno. Sedanji goldinar bode veljal 2 kroni, jedna kruna 100 borov ali vinarjev, ki bodo šteli 50 sedanjih krajcarjev. Sedanja desetica bode veljala 20 borov, dvajsetica pa 40. To je ob kratkem pojem zlate veljave za prebivalstvo. Sicer pa v prometu ne bode treba zlata v toliki množini, če se bode bolj udomačila in razširila poraba poštnih šekov (check).

„De gustibus non disputandum“. Kar komu najbolj diši, na tisto se tudi najraje vjame, n. pr.

„Mäuse fängt man mit Speck,
Füchse mit Dackeln,
Menschen mit Spectakeln.“

Stari ljudje so rekali: „Kakoršen mož, take besede.“ Govorec o jeziku pa lahko rečemo: „Kakoršen jezik, tako govorjenje.“ Zato nekateri tako gladko govori, kakor bi „méd lizal“, drugi tako lepo, kakor bi „rožice sadil“ itd. Najnevarniši je tisti človek, ki ima „méd na jeziku“, v srečo pa strup“.

Odkar so nehali zidati „Babilonski stolp“, govori se lahko v več jezikih. Pri višji gospodi je menda še sedaj v navadi francoski, pri lovcih pa latinski (Jäger-Latein), n. p. „Naš Zani se bo učil razven francoščine tudi latinščine; po zimi gredó gospodje na lov in tam se — kakor znano — govori le latinsko.“ Nekateri človeka ljudje tudi „na jeziku“ nosijo, ki mora biti pa že primerno lahek.

V prejšnjih časih so ljudje mislili, da izmej neživih stvari nobena nima jezika; odkar pa je najden „mikroskop“, pokazalo se je, da ga imajo tudi stene, o katerih se je prej le vedelo, da imajo ušesa. Torej je tudi resnična kitica:

„Dass die Wände Ohren haben,
Bleibt uns sehr egal, —
Doch, dass sie auch Zungen haben
Ist fatal.“

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. maja.

Notranje dežele.

Tirolska. Deželni odbor je izvolil v deželni šolski svet samo konservativne može. Izvoljeni so bili: dr. Friderik Graf, dr. Janez Wackernell, odvetnik, dr. Jožef Hirn, c. kr. profesor v Inmostu, Benjamin Andreatta, c. kr. profesor v Tridentu, Anton pl. Pizzini iz Ale, in Fran baron Moll, c. kr. komornik.

Vrejenje valute. Odsek je že začel svoje delo. Seje bode imel navadno dopoldne, ker je ob sedanjih soparnih dnevih težavno zlasti starejše člane klicati k večernim sejam. Misli se, da imajo v odseku precejšnjo večino privrženci zlate veljave, vendar nasprotno tudi ni izključeno, ker mnogo klubovih članov o vsej stvari še nema jasnih pojmov.

Češko. Praško policijsko ravnateljstvo je prepovedalo praškemu „Sokolu“ korporativno udeležitev pri svečanostih v Levoru in Nancyju. Svojo prepoved je utemeljilo s tem, da je po pravilih delokrog tega društva omejen na češko kraljevino. Proti tej prepovedi se je načelnštvo pritožilo pri namestništvu.

Moravska. Tudi na Moravskem se začnajo mladočeške agitacije „Moravske Listy“ prinašajo različne izjave proti moravskim poslancem, kateri se nočejo pridružiti Mladočehom. Priobčili so mej drugim podobno izjavo čeških dijakov na Dunaju, odvetnikov in inženjerjev na Moravskem in nekaterih volilcev, ki pozivljajo poslanca Začka, da naj odloži svoj mandat.

Galičija. Poljski poslanci vitez Jaworski, vitez Abrahamoviz in dr. Sokolowski so bili pri grofu Tasaffju in ga prosili, da naj vlada dovoli znižanje voznih tarifov udeležiteljem pri sokolski slavnosti v Levoru; znižanje se je bilo že dovolilo, pa zopet preklicalo. Opozorili so ministerskega predsednika, da so se ob tacihi prilikah navadno znižane cene dovoljevale. Dovolilo se se nedavno nemškemu pevskim društvom za njih izlet v Solnograd. Ministerski predsednik je odgovoril, da njih želji ustreči ne more. Vlada sedaj ne more dovoliti takega znižanja, ko se kaže, da bode morala vozne tarife še zvišati. Pevskim društvom je res vlada pred dvema mesecema bila dovolila znižanje, tedaj se pa vlada še ni bila odločila proti znižanju voznih tarifov sploh. Zagotavljal je pa ministerski predsednik odposlancem, da vlada pri prepovedi neso vodili nobeni politični, temveč le narodnogospodarski oziri. To je bila pač slaba tolažba za deputacijo, ki se je morala posloviti, ne da bi bila kaj opravila.

Rusini. Ker so se mej Rusini jele razširjati tudi ateistične ideje, je župnik Rozankovski v grško-katoliškem škofijskem listu pozval rusinsko duhovščino, da osnujejo strogo katoliško stranko. Župnik je že dobil od 132 duhovnikov izjave, da pristopijo novi stranki.

Ogersko. V ogerskem državnem zboru je pri budgetni debati poslanec Iranyi zahteval jednako-pravnost vseh veroizpovedanj in svoboda bogoslužja vseh ver. Temu predlogu se je pridružil tudi Apponyi in naposled pa učni minister. V kratkem je torej pričakovati, da učni minister predloži načrte dotičnih zakonov. S takimi premembami bi se pa jako omejile stare pravice katoliške cerkve in zatorej je pričakovati burne debate, ko ta stvar pride v zbornici na vrsto. Hkratu se hoče namreč uvesti tudi civilni zakon in več drugih cerkvi nasprotnih uredbe. Govori se, da se je Apponyi največ zaradi tega pridružil Iranyijevemu predlogu, da bi napravil še večji razpor mej vlado in cerkvijo in, če je mogoče, s tem podkopal vladno stališče in tako svoji stranki pripomogel do vladnega krmila. Da bi se mu to posrečilo, je dvomljivo, ali vlada je vendar spravil v zadrege.

Vnanje države.

Srbija. Slovesen vsprejem ruskemu veleposlaniku v Nišu je bila priredila proti volji vlade liberalna stranka. Mestni župan je liberalce, velik nasprotnik sedanje vlade in prijatelj Rusije. Liberalci bi radi, da bi jim Rusija pomagala na krmilo, in so zaradi tega v Nišu pokazali ruskemu diplomatu svojo udanost do Rusije. Liberalci so jako veselili svojega uspeha, tembolj ker v Belemgradu veleposlaniku neso slovesnega vsprejema priredili. Sedaj bodo pač v Rusiji vedeli, katera stranka jim je v resnici naklonjena.

Makedonija. Bolgarski časopis „Plovdiv“ je objavil dopis iz Makedonije, v katerem se pripoveduje, da so v Nevrokopu vprčo turških oblastev Grki napali in podrli bolgarsko šolo. Turški guverner v Solunu, Zuhai paša, povsod podpira Grke proti Bolgarom v Makedoniji.

Turčija. Turška vlada je sklenila, povečšati plače častnikom do stotnika. Večji stroški za častnike se bodo baje pokrili iz prihrankov v drugih strokah vojaške in pomorske uprave.

Italija. Zbornični predsednik Biancheri se je bil odpovedal, ali je zopet voljen s 312 od 333 glasov. Prevzel je zopet predsedništvo. Vlada zahteva šestmesečni budgetni provizorij. Potem bode pa zbornico razpustila. Opozicija je proti dovolitvi tako dolgega provizorija. Predlagala je, da se do-

voli jednoletni budgetni provizorij. Proti temu se je izrekel ministerski predsednik. Pri dopolnilni volitvi v budgetni odsek je voljen eden opozicionalec, in trije opozicionalec pridejo pa v ožjo volitev. Izid te dopolnilne volitve je ssekako nezaupnica za vlado. Jako dvomljivo je že, če bode vlada večino dobila za tako dolg budgetni provizorij.

Nemčija. Nadškof dr. Koop je odločil, da se berolinski nadžupan ne sme pokopati na katoliškem pokopališču in da pogreba ne sme udeležiti katoliška duhovščina. Pokopnik je bil o svojem času vsprejel imenovanje članom v cerkveno sodišče in s tem tako rekoč izstopil iz katoliške cerkve. Če prevzame mesto pri kakem sodišču, ki si prisvaja pravico odstavljati škofo in torej posega v cerkveno oblast, s tem se katolik odpove veri. Poslednja leta se Forkenbeck tudi za cerkveno življenje ni nič brigal, na smrtni postelji tudi ni zahteval svetih zakramentov. Po cerkvenih določilih je čisto pravilno, da se mu je odrekel cerkveni pogreb. Liberalni listi pa zaradi tega vendar jako nesramno napadajo nadškofa. Odlikujejo se seveda najbolj židovski in protestantski, kateri pač nimajo pravice vtikati se v zadeve katoliške cerkve. Nadžupana pokopali so po protestantskem obredu na protestantskem pokopališču.

Jakob Gallus kot cerkveni glasbenik.

Boj za ideje cecilijanske in boj proti tem razgreva dandanes stranke. Osebito se od strani najhujšega proticeciljanizma obsoja ideja reforme gledé cerkvenega petja. In kaj se najbolj obsoja? Ni kmalu stvari, da bi bila večšakom tako jasna, kot potreba preustrojbe na polju cerkvene glasbe, le pota, po kojih naj se to doseže, so zelo različna.

Najhuje obsoja se pri ceciljanizmu to, da se peča preustrojba tudi z liturgijo. Celó od strani najbolj poklicanih krogov č. duhovščine čuje se protest. Če po pravici ali po krivici, tega ni nam tukaj razpravljati. Navesti hočemo le v prevodu Gallus-ovo „Instructio ad musicos“, pisano pred več kot 300 leti (1587), ki nam kaže, da se je pri merodajnih večšakih poleg cerkvenega petja tudi liturgija v poštev jemala. Velika in krasna ideja vsega krščanstva, res božja logika vsega sistema, izražena je tudi tukaj v jedrnosti. Petje vravnano je na široki podlagi liturgije. A Gallus ne govori le o liturgičnem petju, temveč tudi o kakovosti tega petja. A pustimo njemu samemu besedo. „Instructio ad musicos“ slóve v prevodu:

„Nekaj moram povedati vam, marljivi čestitelji glasbe, i o svojem vsporedu pri pesmih i o pritožbi nekaterikov. Pritožba omenjena je, da z mnogobrojnostjo glasov smešim pičlo število pevcev v mnogih cerkvah, ker ne zadošča za izvajanje glasbotorov mojih. A ker ni skoro le malo bolj imenitnega mesta, da bi ne imelo godcev (tibicines), in ker ima skoro vsak kór tudi orglje, mislim, da moje pesmi niso tako mnogoglasne, da bi se ne glasile prijetno, če pičlo število pevcev podpirajo orglje in godala.

Osebito če pevec in drugi obe vrsti glasil (torej orglje in druga godala) vsak v svojem zboru donio, zdelo se bo, kakor da je zbor levitov, kateri so po spričevanju Salomonovem prepevali s svojim glasom, s trobentami, cimbal, kitarami in raznovrstnimi godali.

Razvrstitev moja pa, katere sem se vedno držal, je, da se od cerkvenega reda, kojega sem vedno najboljšim smatral, nisem nikdar odstranil in se tudi nikdar ne bom.

Iz svetih tekstov sem vedno one izbral, katere sem i za petje i za praznike najprimernejšim smatral. Tako sem n. pr. iz tvarine, katera se nam od cerkve za celo leto podaja, iz sv. pisma in iz prerokov za vsak dan le najznamenitejšo izbral za petje. Razven tega: ker pójé sv. cerkev v soboto pred septuagézimo (tretjo predpostno nedeljo) pesem „Media vita in morte sumus“ brez „Alleluje“, tudi pri tej pesmi nisem opustil cerkvene navade. Istotako sem nastopne motete postavil tja, kjer jih je zahteval čas: „Domine quando veneris“, „Scio quod redemptor“, „Patres qui dormitis“ in „Audi tellus“ z drugimi enakimi.

Delu (to je, oddelku) s spokornimi pesmimi pridružil sem one, katere sv. cerkev pójé v jeseni, kot n. pr. iz knjige „Judith“: „Tribulationes civitatum audivimus“, „Nos alium Deum nescimus praeter Dominum“, — in druge jednake, koje lahko ondi najdeš.

Iz knjige modrosti nisem nikjer nič porabil, razven v adventu; kajti sv. cerkev obhaja praznično prihod Modrosti. In tudi one pesmi iz te knjige

(modrosti), katere se o drugih praznikih v letu pojó, pripadajo sem.

O psalmih ne bom govoril; kakor jih sv. cerkev vsak praznik rabi, tako sem jih tudi povsod vstavil, kjer jih je treba bilo.

A bodi dovolj o moji razvrstitvi in o pritožbi. Preostaja mi le še, da Vas, ki ste v cerkvah na čelu sveti glasbi, prosim in rotim (obtester!), da posamezne pesmi porabite ob svojem času, in da se zmedenosti v hiši božji, ko bi se utegnili pripečiti, ne uklonite. Ko bi se zdelo, da kaj nedostaja, naj se dopolni od drugod. — Nekaj pesnij sem v teh knjigah tudi pisal za bolj izurjene in izvedene: te naj vsi pravično sodijo, a pojó naj jih še le tedaj, kadar bodo dosegli večjo izvedenost v godbi in večjo umetniško sposobnost. In vse to bodi povedano ne na mojo, temveč jedino le na nesmrtno čast in slavo božjo. Zdravi ostanite!

To so besede našega slavnega rojaka. Tako je mož mislil in delal pred tristo leti. Iz tega se pa tudi vidi, kako da so umotvori njegovi zloženi, kako da si je Gallus mislil svoje pesmi. Tožili so mu predstojniki pevskih zborov, češ, vsaj s svojim mnogoglasjem smešiš one zборе, koji imajo malo pevcev. To je iz več ozirov zelo pomenljiva prikazen. Gallus je bil prvi, koji je v nekoliko uresničil namere in sklepe tridentinskega zbora gledé cerkvene glasbe s tem, da je v svojem „Opus musicum“ podal močete s svetopisemskimi teksti za vse cerkveno leto, zbrane v enem delu in razvrščene po praznikih. Vsi predstojniki cerkvenih zborov so sevé hitro posegli po tako praktično urejeni zbirki. Gallus je kot predstojnik velikega cerkvenega zbora pri škofovskem sedežu poznal potrebe svojega časa. A povsodi ni bilo toliko pevcev, kot v Olomucu in v glasboljubnih samostanih; takim zborom, s pičilim številom pevcev bile so 10, 12, 16glasne skladbe pretežke. Za take slučaje svetuje Gallus zborom, da si dopolnijo nedostajajoče zboré z godali. Ob priliki, ko je „Cerkveni Glasbenik“ prinesel krasni osmeroglasni „Media vita“; svetoval je gosp. A. Foerster prav v smislu skladateljevem, da naj se na onih korih, kjer nedostaja moči, en zbor nadomesti z orgljami, kjer se snideta oba zbora in bi se mogle pevske moči cepiti. — Ne smemo pa prezreti, da Gallus svetuje le za ta slučaj uporabo godal, če ni dovolj pevskih močij. Drugače naj se pojó skladbe njegove, kakor so pisane — brez pomoči godal.

V tem obziru, da omenja Gallus godala kot podporo za pevske glasove, a tudi le kot podporo, je ta stavek zanimiv. Da je omenjena zbirka Gallus-ova vplivala na njegove sočasnike, ni treba omenjati. A enakega dela, da bi se oziralo na vse praznike v letu, ni bilo več na dan. Lassusova sinova izdala sta sicer l. 1610 očetove skladbe kot „Magnum opus musicum“, ki ima več števil, nego Gallusov „opus musicum“, pa manj univerzalnosti.

Kako strogo da se je Gallus držal cerkvenega reda in obreda, vidi se iz njegovih besed. Ker posebej omenja, da opušča pri „Media vita“ sklepni „Alleluja“ zato, ker ga sveta cerkev ne poje, zdelo bi se lahko malenkostno. A tudi to ima dober uzrok in je naperjeno zoper tedanje skladatelje, in sicer zoper rigorozne skladatelje. Znale so dolóbe tridentinskega zbora, da mora biti skladba tako uravnana da se poje in čuje ves tekst. Dobri skladatelji so tej zahtevi ustrezali že z umetniškega stališča. A sklepne besede „amen“ ali „alleluja“ uporabljali so radi — kakor tudi današnji — da so se poskušali s svojimi kontrapunktičnimi proizvodi. Besede so bile znane, torej jim ni bilo treba toliko paziti na jasnost teksta, kakor se lahko obračali pozornost na melodijo in kontrapunktično umetnijo. To zavélo jih je pa večkrat, da so tako sklepne besede pritkali tudi takim tekstom, kateri jih ne potrebujejo ali pri katerih so prepovedane. Zoper take obrača se Gallus. Iz njegove sklepne prošnje govori izurjen praktik. Svoje delo je uredil tako, da služi lahko kot kažipot, kateri pa ob enem tudi podaja dovolj gradiva. Če bi se pa komu zdelo, da kaj nedostaja, naj se ne veže na njegovo zbirko, temveč naj si poišče zaželene tvarine drugodi. Red, liturgični red naj se ohrani pred vsem. Torej, cecilijanci, imenitnega rojaka imate — vsaj v principu — na svoji strani! M.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. maja.

(Slovenščina pri državnih železnicah.) Nedavno smo poročali, da se je g. prof. Mandić kot pred-

sednik pol. društva „Edinost“ v Trstu predstavil načelniku državnih železnic vitez Bilinskemu ter mu izrazil želje gledé enakopravnosti deželnih jezikov pri napisih na kolodvorih. Vitez Bilinski je baje tedaj obljubil, da hoče ustreči opravičenim zahtevam. Včerajšnja „Neue Fr. Presse“ pa je objavila pismo dr. Bartolija, zastopnika isterskega veleposstva v državnem zboru in člana državnega železniškega sveta, kateri pripoveduje, da je vprašal viteza Bilinskega, kaj je na tem resnice. Ta mu je nekda odgovoril, da se je sicer razgovarjal z neko osebo, a jej odgovoril, da je dovolj oskrbljeno za slovensko prebivalstvo. Dalje je vitez Bilinski dal razumeti, da se noče vtikati v politiko. Nam se je sicer že iz prva prijaznost gospoda viteza Bilinskega zdela pretirana po časnikaških poročilih, vendar upamo, da se tudi dr. Bartoli in njegovi somišljeniki veselé prerano.

(Prvi slovenski katoliški shod v Ljubljani.) Z Vrhnike se nam poroča, da se je včeraj osnoval lokalni pripravljalni odbor 15 članov, kateremu načelnik je prečast. gosp. dekan Koprivnikar, namestnik pa g. Simon Ogrin, slikar in posestnik na Vrhniki. V kratkem bodo napravili javen shod za Vrhniko in okolico. — Iz Šmarje pod Ljubljano se nam poroča, da je bil ondi včeraj shod, na katerem se je razgovarjalo o prihodnjem slovenskem katoliškem shodu v Ljubljani. Načelnikom pripravljalnega odbora je bil izvoljen deželni poslanec g. V. Ogorelec. Obširnejši dopis prihodnjé.

(S Koroškega.) Praški konservativni dnevnik „Čech“ ima v svoji 118. številki od 24. t. m. dopis „s Korutan“, v katerem govori koroški dopisnik (Liga + 22.) o zadnjem zasedanju koroškega deželnega zbora in o ukazu vojnega ministerstva gledé slovenskega polkovnega jezika pri koroškem pešpolku. Dopisnik končuje svoj dopis tako-le: Koroški Slovenci so pretrpeli že mnogo, a zato bodo pretrpeli tudi sedanje nemško nasilstvo! Pravični Bog, ki je vstvaril svet tudi za Slovence, ne bode dovolil, da bi Slovenci prišli v kremplje nemškega nasilstva. Res je, da so si Slovenci zaslužili lepšo osodo! Poglejmo le na zgodovino. Kdo je branil na jugu Avstrijo proti divjim turškim navalom skozi cela stoletja? — Slovenci! Kdo je branil Avstrijo na zapadu proti italijanskim napadom? — Slovenci! Kdo je prelival svojo kri na izhodu proti madžarskim napadom? — Zopet Slovenci! — Narod slovenski daroval je Avstriji tisoče in tisoče svojih najboljših sinov. — A kaj ima danes za vse te žrtve? V vseh uradih se šopiri še danes nemščina; „Südmarcha“ naseljuje na slovenskih tleh židovske privandroce in druge ljudi prav dvomljivega glasu; nemški „schulverein“ pa ponemčuje s pomočjo pruskih penězov slovensko deco ter jej jemlje najdražji zaklad: materin jezik in z njim katoliško vero; slovenski jezik je zaničevan in zatiran ter potisnjen za duri! — V takih razmerah ni čuda, da Slovenci vedno hrepenijo po „zjedinenji Sloveniji“, da bi jih nemška „kultura“ ne premagala do cela.

(Nesreča v mlinu — tatvina — požar.) Iz ormoškega okraja se nam piše: Dne 25. t. m. pripetila se je v Jeremičevem mlinu v Frankovcih fare ormoške velika nesreča. Sedemnajstletni mlinarski učenec Franc Medik, ki se je še-le par tednov mlinarije učil, bil je sam v mlinu in pri ustavljanju kolesa namesto, da bi dejal verigo štirikrat okrog gredelja, ovil jo je samo trikrat. (Mlin je na Dravi.) V tem ga prime veriga za desno roko, pritisne ga z vratom k gredelju ter ga tako zadavi, da je bil na mestu mrtev. — Malopridneža Reicha vtačili so dne 28. t. m. v lučnjo, ker je ukradel posestniku Plohelnu iz Šalovec precejšen kos domačega platna. Okvarjenec platna ni vrnjenega dobil, ker je Reich trdil, da ga je vrgel v šalovski potok. — Istega dne je pogorela v Vinskem vrhu, fare sv. Miklavža viničarija in klet posestnice gospe Šenkeli iz Lukavec. —z—

(Iz Cerkelj na Gorenjskem) se nam poroča: Dne 27. t. m. zjutraj ob dveh je gorelo v Dvorjah. Uničeni sta dve poslopji, zgorelo je tudi nekaj prasičkov. Zažgala je hudobna roka. Začelo je goreti tudi že sv. Florijana dan, pa so o pravem času opazili in pogasili.

(Občni zbor gasilnega društva ljubljanskega) vršil se je včeraj dopoldne ob 9. uri v magistratni dvorani ob navzočnosti 90 članov. Stotnik g. Doberlet pozdravil je zborovalce s srčnim „Na pomoč“ ter povabil tajnika g. Drelseta, da prečita poročilo o delovanju odborov. Iz poročila je razvidno, da se je odbor trudil kolikor možno popolniti ga-

silno orodje posebno z ozirom na novi mestni vodovod. Tu je bilo v prvi vrsti gledati na to, da se dobé cevi, katere vzdržé veliki pritisek vodovoda, kajti cevi, katere je društvo imelo doslej v porabi, so bile deloma obrabljene, deloma pa niso mogle vzdrževati pritiska vodovoda. Obrnil se je odbor na mestni zbor in ta je blagovoljno dovolil v nakup jako trdnih cevij 700 gld., tako, da je gasilno društvo svoji nalogi tudi v največji sili kos. Preskrbelo se je nadalje, da se je kupila nova lestva, katera je jako potrebna pri večjih poslopjih, napeljal se nov telegraf od malega stolpča na Gradn do gosp. Drelseta hiše in slednjič izposlovalo se je od c. in kr. vojnega ministerstva, da se je dovolil po nizki ceni nakup topničarskega smodnika, da se bodo strelji z Grada, ki naznanjajo ogenj, bolje slišali. Tudi se je dogotovil načrt za stavbo novega shranišča za gasilno orodje, da se sezida ali na cesarja Jožefova trgu, če bi tam poštnega poslopja ne postavili, ali pa v Vegovih ulicah, kjer ima sedaj mestni magistrat prostor za odkladanje kamenja. Ta načrt se je izročil mestnemu magistratu, da ga predloži mestnemu zastopu. Načrt je izdelal z velikim trudom mestni inženir Jaromir Hanuš, katerega je podpiral četni poveljnik gosp. Ahčin res trudoljubivo, za kar se obema izreče prisrčna zahvala. Društvenih članov je bilo pretečeno leto 97, umrli so 4, izstopilo jih je 19, vstopilo pa 8. Klicani so bili sedemkrat, gasit ogenj, dvakrat pa so bili po pomoti sklicani. Poročilo končuje z lepim izrekom gasilcev, da bode gasilno društvo i nadalje delovalo Bogu v čast, bližnjemu pa v obrambo. Društveni blagajnik g. J. C. Ahčin poroča o računskem zaključku za pretečeno društveno leto. Dohodkov je bilo 3554 gld. 54 kr. in je ostalo v blagajnici 187 gld. 37 kr. Premoženja ima gasilno društvo nominalne vrednosti 400 gld. G. Rütting poroča o računskem zaključku podporniškega zaklada. Le-ta ima premoženja 6400 gld. v srebrni renti in 623 gld. 99 kr. v gotovini in v hranilniških vlogah. Izdalo se je za bolniške troške 633 gld., za pogrebne troške pa 200 gld. Za pregledovalni odsek poroča g. Kalmus in izjavi, da sta oba računa v najlepšem redu in nasvetuje, naj se obema blagajnikama izreče zahvala, kateremu predlogu zbor enoglasno z odobravanjem pritrdi. Sedaj vstopi gospod župan Grasselli, kateri je bil z živiočlici od zborovalcev pozdravljen. Stotnik g. Doberlet pozdravi župana ter se mu zahvali za blagohotno podporo, katero mestni zbor v potrebi vedno nakloni prostovoljnemu gasilnemu društvu; prosi ga, naj ostane mestni zastop vedno naklonjen društvu, katero bode kakor doslej skozi 23 let i nadalje delovalo le v varstvo in prid meščanstva. Župan Grasselli odgovarja, da jemlje to lepo zagotovilo v imenu mestnega zbora in ljubljanskega meščanstva drage volje na znanje in izjavi, da bode, kolikor je v njegovih močeh, pospešil namero, da dobi gasilno društvo svoj lastni dom, shranišče za dobro in drago gasilno orodje; izreka upanje, da gasilno društvo že v novem domu praznuje svojo 25letnico. Vrše se potem volitve. Na predlog četnega poveljnika g. Schantel-na izvoli se mnogozaslужni stotnik g. Doberlet mej burnim odobravanjem zopet stotnikom za dobo dveh let. G. Doberlet v roke gospoda župana obljubi, da bode zvest in trden ostal načelom, katera so vodila društvo skozi 23 let, i nadalje, namreč varovati življenje in imenje svojih someščanov. (Živahno odobravanje.) Za četne poveljnike so bili izvoljeni gg.: A. C. Ahčin, Schantel in J. Gerber. Za četne vodnike gg.: L. Stritzl, Zirenstein in A. Kavčič. Za zapisnikarja g. A. Drelse. Kot zaupni moške gg.: Končar, Jordan in Hinterlechner. Za pregledovalce računov gg.: Kalmus, Leitgeb in Lapajue. Za svoja pobočnika imenuje stotnik g. Doberlet gg.: Rüttinga in mestnega inženirja g. Jaromira Hanuša. Župan Grasselli čestita društvu na izvršeni volitvi v imenu mestne občine. Izvolili so si prave, v tej stroki že izkušene moške in meščanstvo ima jako dobro zagotovilo, da bodo te časti vredni gospodje svoj trudopolni posel skrbno izvrševali, v kar Bog pomozi! Ko je gosp. župan Grasselli mej živiočlici prostovoljnih gasilcev odšel, stotnik Doberlet konča zborovanje z gasilnim geslom: „Na pomoč!“

(Iz Žužemberka) se nam piše: Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Žužemberk in okolico ima svoj občni zbor dne 1. junija 1892. leta popoldne ob 1/2. uri v prostorih šolskega poslopja v Žužemberku. Na dnevnem redu je: poročilo starega odbora, volitev novega odbora in posamezni

nasveti. — K ustanovitvi kmetijske podružnice za Žužemberk in okolico vabijo se vsi člani c. kr. kmetijske družbe kranjske v tem sodnem okraju, kakor tudi taki, ki hoté k družbi pristopiti, v prostore šolskega poslopja v Žužemberku dné 1. junija 1892 popoldne ob 5. uri.

(**Poštne poslopje v Ljubljani.**) Kakor že znano, so mnogi meščani vložili ugovor proti temu, da bi se novo poštno in brzojavno poslopje gradilo na cesarja Jožefa trgu. Dvorni svetnik Koch je bil minole dni v Ljubljani ter si ogledal več stavbišč v bližini sedanje pošte, toda vsi prostori so predragi, čeravno je kranjska hraulnica pripravljena dati 40.000 gld. s pogojem, da se novo poštno poslopje zida blizu sedanjega.

(**Vozni red gorenjske železnice**) se od 1. junija naprej nekoliko izpremeni. Dohajali bodo v Ljubljano s Terbiža vsak dan štirje vlaki na južni kolodvor, in sicer ob 5. uri 55 minut zjutraj, ob 11. uri 34 minut dopoldne, ob 4. uri 55 minut popoldne in ob 9. uri 27 minut zvečer. Odhajali pa bodo vlaki iz Ljubljane na Gorenjsko ob 6. uri 38 minut zjutraj, ob 11. uri 55 minut dopoldne, ob 4. uri 11 minut popoldne in ob 12. uri 5 m. po noči.

(**Pri občinski volitvi**) v Škofji Loki je bil izvoljen županom gosp. Val. Sušnik, posestnik in trgovec; svetovalci so gg.: Niko Lenček, c. kr. notar; Al. Krenner, tovarnar; Avg. Sušnik, posestnik in trgovec; Fr. Kašman, posestnik. — V Adlešicah je izvoljen županom deželni poslanec g. N. Dragoš, svetovalec sta N. Adlešič in J. Požek.

(**C. kr. deželna vlada kranjska**) je čevljar-skemu učencu Al. Šusteršiču v Žužemberku, ki je dne 11. novembra m. l. rešil iz Krke šestletno deklico, priznala 26 gld. 25 kr. talije.

Telegrami.

Dunaj, 30. maja. Odsek za vravnavo valute je danes pričel generalno debato o predlogah. Mladočeh Eim se sklicuje na skupno izjavo svoje stranke ter zahteva, da imajo češki grb vsaj za Česko namenjeni denarji.

Černovice, 29. maja. Vsi deželni uradniki so pod vodstvom vladnega svetnika Kohanovskega danes vzeli slovo od dosedanjega deželnega predsednika grofa Pace-ja.

Novi Jork, 23. maja. Ciklon v Wellingtonu je razrušil mnogo hiš, cerkev, šol, hotelov in drugih poslopij. Od ranjencev je že 50 oseb umrlo.

Washington, 29. maja. Velik del indijanov se je izrekel za kandidaturo Blaine-vo predsednikom Zjedinjenih držav. Govori se, da sta Blaine in Harrison sprta.

Tuji.

26. maja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Leskovic, poštar, s soprogo, iz Idrije. — Wagner, uradnik, in Wagner, poročnik, iz Brunova. — Wagner, kralj. svetovalec vdova, z rodbino, iz Linca.

27. maja.

Pri **Maliču**: Belz in Pick, trgovca, z Dunaja. Haager pl. Vanderhaag, major, in Lininger, deželnega nadsodišča svetnik v pok., iz Gradea. — pl. Stettner in Sauli iz Trsta. — Uzela, petovalec, iz Ogulina. — Swoboda, trgovec, iz Benetk. — Klein iz Toplice. — Anessi iz Tridenta. — Jeromel od Sv. Lovrenca.

Pri **Stona**: Vidisal; Böhm; Raffay, inženér; Pesendorfer, trgovec, z Dunaja. — Herlin iz Beljaka. — Bauman z rodbino iz Poličan. — Rupnik iz Idrije. — Smrekar, inženér, iz Sevnica. — Garnilović, trgovec, iz Petrinje. — Weiss, trgovec iz Pečuha. — Missia, posestnik, in Ciric s Štajerskega.

Pri **avstrijskem caru**: Schuller in Globočnik iz Kroke. — Larisch, tesarski mojster, iz Welsa. — Schinarda, posestnik, s soprogo, iz Vira. — Ivan in Cecilija Rataje, Ignacij in Josipina Miklič, z Dolenskega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm.
opazovanja		barometra v mm	termometra po Celsiju			
28	7. u. zjut.	739.3	16.0	sl. vzh.	jasno	0.00
	2. u. pop.	738.5	28.2	sl. jzap.	"	
	9. u. zveč.	738.6	18.8	sl. svzh.	"	
29	7. u. zjut.	738.0	13.2	sl. svzh.	jasno	0.00
	2. u. pop.	737.2	26.2	sl. jzap.	"	
	9. u. zveč.	738.0	18.6	"	"	

 srednja temperatura obeh dni 2.10° in 2.29°, oziroma
za 4.7° nad in 6.4° nad normalom.

Srednja temperatura obeh dni 2.10° in 2.29°, oziroma za 4.7° nad in 6.4° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 28. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšeni-va. hktl.	7 20	Špeh povojen, kgr.	— 64
Rež.	5 80	Sarovo maslo.	— 72
Ječmen.	4 23	Jajce, jedno	— 2
Oves.	2 77	Mleko, liter	— 8
Ajda.	5 80	Goveje meso, kgr.	— 62
Proso.	4 71	Telečje	— 56
Koruz.	4 60	Svinjsko	— 64
Krompir.	3 21	Kostrunovo	— 40
Leča.	11 —	Pišanec	— 60
Grah.	10 —	Golob	— 18
Fižol.	10 —	Seno, 100 kgr.	1 78
Maslo kgr.	— 86	Slama.	2 14
Mast.	— 66	Drva trda, 4 kub. mtr.	6 60
Špeh -vovž.	— 56	— mehka.	4 60

Priporočilo zavoda za izdelovanje cerkvenih paramentov

Ludovika Kottala

na Dunaju, I., Rothenthurmstrasse, 23

kateri ima največjo zalogo in izbere liturgično predpisanih in izdelanih mašnih plaščev, dalmatik, pluvialov, banderov, baldahinov, velumov, monštranc, kelihov, eborijev, svetilnic, svečnikov, kadilnic, lestencev, perila itd. itd. — Tudi se dobé altarne slike in križeva pota (oljnatobarvene slike), leseni kipi, božji grobi itd. po najnižji tovarniški ceni. 163 (12—12)

Ilustrovani katalogi franko in zastonj.

Vozni red državne železnice

od 1. junija 1892.

Postaje	št. 1714	št. 1716	št. 1712	št. 1718	Postaje	št. 1717	št. 1711	št. 1715	št. 1713
Ljubljana j. k.	6:38	11:55	4:21	12:05	Beljak j. k.	—	—	—	—
Ljubljana d. k.	6:45	12:02	4:29	12:09	Trbiž.	2:30	8:21	1:32	6:02
Vižmarje.	6:55	12:11	4:39	12:19	Rateče-Bela Peč.	2:47	8:36	1:50	6:19
Medvode.	7:06	12:22	4:50	12:31	Kranjska gora.	3:02	8:49	2:03	6:32
Loka.	7:19	12:35	5:03	12:44	Dovje.	3:24	9:11	2:26	6:56
Kranj.	7:33	12:49	5:18	12:58	Jesenice.	3:44	9:30	2:46	7:15
Sv. Jošt (ostaj.).	7:39	12:55	5:24	1:04	Javornik.	3:59	9:37	2:52	7:21
Podnart.	7:53	1:09	5:38	1:18	Zerovnica (ost.).	4:00	9:46	3:02	7:31
Otoče (ostaj.).	7:59	1:15	5:44	1:24	Lesce.	4:15	10:00	3:17	7:49
Radovljica (ost.).	8:11	1:27	5:56	1:37	Radovljica.	4:21	10:06	3:23	7:55
Lesce.	8:21	1:37	6:08	1:47	Otoče (ostaj.).	4:33	10:18	3:35	8:07
Zerovnica (ost.).	8:32	1:48	6:19	1:58	Podnart.	4:40	10:24	3:42	8:14
Javornik.	8:42	1:58	6:29	2:08	Sv. Jošt (ostaj.).	4:53	10:37	3:55	8:27
Jesenice.	8:52	2:07	6:39	2:19	Kranj.	5:00	10:43	4:01	8:34
Dovje.	9:10	2:25	6:57	2:37	Loka.	5:14	10:57	4:15	8:48
Kranjska gora.	9:31	2:46	7:18	3:01	Medvode.	5:27	11:10	4:28	9:01
Rateče-Bela Peč.	9:44	2:59	7:31	3:15	Vižmarje.	5:39	11:21	4:40	9:12
Trbiž.	10:00	3:14	7:46	3:31	Ljubljana d. k.	5:48	11:29	4:48	9:20
Beljak j. k.	—	—	—	—	Ljubljana j. k.	5:55	11:34	4:55	9:27

Nočni čas je zaznamovan s navpičnimi črtami za minutnimi številkami in traja od 6:00 zvečer do 5:59 zjutraj.

Dunajska borza.

Dne 30. maja.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 85 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 " 55 "
Zlata renta 4%, davka prosta	113 " 30 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 95 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1000 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	320 " 75 "
London, 10 funtov strl.	119 " 35 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 49 "
Cesarski cekini	5 " 67 "
Nemških mark 100	58 " 50 "

Dne 28. maja.

Ogerska zlata renta 4%	110 gld. 70 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 95 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	141 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	152 " 25 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	186 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma	100 " 20 "
Kreditne srečke, 100 gld.	188 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " 40 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	63 " — "
Windischgrazove srečke, 20 gld.	— " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2895	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	87 " 10 "
Papirni rubelj	1 " 26 1/2 "
Laskih lir 100	46 " — "

Priznana najceneja prodaja dobrih in trajnih

šivalnih strojev.

Največja izber najboljših tu- in inozemskih izdelkov, starih po 8 gld. in dražje, novih pa po 25 gld. in dražje. — Vestna in realna posrežba je moje načelo. — Ustanovljeno 1866.

Jurij Herbst, mehanik. Dunaj, VI., Marchettigasse 18.

Málinčev sirup.

Pripravlja se prav skrbno s parom iz najčistejših lepodišečih gorskih málin. Steklenica 1 kg. 65 kr., male steklenice po 35 kr. Na vago po 55 kr. kg. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 3 1/2 kg. málinčnega sirupa poštne teže, po 10 kg., 20 kg. in 40 kg. Steklenica za poskušnjo zastonj in franko.

Gosp. lekarnarja
G. Piccoliju v Ljubljani.

Kemična preiskava je dokazala, da je Vaš málinčev sirup posebno izvrsten.

C. kr. kemiško-fiziološka postaja za preskuševanje v Klosterneuburgu pri Dunaju.

Ravnatelj: prof. dr. L. Roesler.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju sote točno izvršujejo. (265) 1

Zaloga Karola Giani-ja ume-
telnih vezenin in tkanin

Fellinger
in
Hassinger

Dunaj, I., Seilergasse 10,
Göttweigerhof,

priporoča viš. duhovščini
cerkvene zastave, bal-
dahine, kazule, dalma-
tike, pluvijale, vela,
monštrance, kelhe,
kadilnice, altarske
svetilnice, svete kipe,
križeva pota, božje
grobe, steklene in bro-
naste cerkvene le-
stence v vseh oblikah in
slogih. Paramenti pošljejo
se na zahtevanje na ogled.

Skoro stoletni obstoj naše
trdnje, ki je na dobrem glasu,
jamči za njeno solidnost.
Ilustrovani ceniki zastonj
in poštne prosto. 60 20-11

MERCUR menjarnična delniška
družba na Dunaju,
I., Wollzeile štev. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% gallške propinacijske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komer-
cijalne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne
banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podruž-
nice njene.

150.000 goldinarjev

se more dobiti z jedno

promeso 1864. leta.

Cela 4 1/2 gld., polovična 2 1/2 gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje že dné 1. junija.